

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. birželio 18 d.
(OR. en)

9932/21

PI 55
MI 487
COMPET 497
RECH 313
COVID-19 275
WTO 160
COMER 63
SAN 412
PHARM 133
SEMENCES 32
COPEN 287
DROIPEN 112

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 9381/21 + ADD1

Dalykas: Tarybos išvados dėl intelektinės nuosavybės politikos (2021 m. birželio 18 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos 2021 m. birželio 18 d. Tarybos (ekonomikos ir finansų reikalai) posėdyje patvirtintos Tarybos išvados dėl intelektinės nuosavybės politikos.

Tarybos išvados dėl intelektinės nuosavybės politikos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA:

1. PRIMINDAMA

- 2020 m. lapkričio 10 d. Tarybos išvadas dėl intelektinės nuosavybės politikos ir Sąjungos pramoninio dizaino sistemos peržiūros¹;
- 2020 m. lapkričio 25 d. Komisijos komunikatą „Intelektinės nuosavybės veiksmų planas ES ekonomikai gaivinti ir jos atsparumui didinti“², kuriame intelektinė nuosavybė įvardijama kaip Europos Sąjungai labai svarbus veiksnys, kartu pripažįstant, kad tam, kad ji būtų veiksminga, reikia įgyvendinti gerai pritaikytas politikos priemones, siekiant padėti bendrovėms pasinaudoti savo išradimais ir kūriniais, kartu užtikrinant, kad iš išradimų ir kūrinių naudos gautų visa ekonomika ir visuomenė;
- 2021 m. gegužės 24–25 d. specialiojo Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadas, visų pirma raginimą intensyvuoti darbą siekiant užtikrinti visuotinę teisingą prieigą prie COVID-19 vakcinų ir ES bei valstybių narių įsipareigojimą paspartinti dalijimąsi vakcinomis, kad būtų remiamos jų stokojančios šalys ir padedama plėtoti vietos gamybos pajėgumus, laikantis pasaulinio aukščiausiojo lygio susitikimo visuomenės sveikatos klausimais Romos deklaracijos³;
- 2021 m. balandžio 23 d. Tarybos išvadas „Europos komanda“⁴, kuriose nagrinėjami pasauliniai COVID-19 pandemijos aspektai ir kuriose teigiama, kad būtina užtikrinti galimybę laiku, sąžiningai ir užtikrinant lygias teises visame pasaulyje už prieinamą kainą gauti saugių ir veiksmingų vakcinų, terapijos ir diagnostikos priemonių nuo COVID-19. Šiuo klausimu išvadose patvirtinama, kad ES ir jos valstybės narės yra centrinės atitinkamų daugiašalių pastangų dalyvės, visų pirma vykdančios Prieigos prie kovos su COVID-19 priemonių spartinimo iniciatyvos ir jos priemonės COVAX veiklą;

¹ OL C 379I, 2020 11 10, p. 1.

² Dok. 13354/20.

³ Dok. EUCO 5/21, 3 punktas.

⁴ Dok. 7894/21.

- 2021 m. vasario 17 d. Komisijos komunikatą „HERA inkubatorius. Bendrai numatyti COVID-19 atmainų grėsmę“⁵, kuriame teigiama, kad vienas iš sparčiausių būdų padidinti vakcinų gamybą yra gamybos ir išpilstymo bei pakavimo pajėgumų stiprinimas, kuris gali apimti savanorišką dalijimąsi su vakcinomis ir jų technologijomis susijusia praktine patirtimi ir intelektine nuosavybe, kad būtų sutrumpintas tų technologijų perdavimui reikalingas laikas;
- tai, kad Sąjunga prisijungė prie Lisabonos susitarimo dėl kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų (GN) Ženevos akto, kuriuo prisidėta prie GN apsaugos sistemų tobulinimo ir modernizavimo pasauliniu lygmeniu; ir primena, kad yra pasirengusi apsvarstyti galimybę ES lygmeniu įdiegti ne žemės ūkio produktų *sui generis* apsaugos sistemą, remiantis išsamiu galimų sąnaudų ir naudos poveikio vertinimu ir remiantis suinteresuotųjų subjektų atsiliepimais apie Komisijos neseniai atliktą įžanginį poveikio vertinimą ir viešomis konsultacijomis;
- 2020 m. rugsėjo 21 d. Tarybos išvadas⁶, kuriose raginama imtis veiksmų, kad MVĮ galėtų visapusiškai pasinaudoti bendrosios rinkos teikiamomis galimybėmis, be kita ko, sudarant sąlygas augimą skatinančioms investicijoms (sudarant palankesnes sąlygas MVĮ intelektinės nuosavybės pagrindu vykdomoms investicijoms); tose išvadose taip pat palankiai įvertintas 2020 m. kovo 10 d. Komisijos komunikatas „Ilgalaikis geresnio bendrosios rinkos taisyklių įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo veiksmų planas“⁷, kuriame pabrėžiama, kad reikia stiprinti intelektinės nuosavybės teisių ir draudimų ar apribojimų teikti neteisėtas ar padirbtas prekes bendrajai rinkai vykdymą;

⁵ Dok. 6375/21.

⁶ Dok. 10698/20.

⁷ Dok. 6778/20.

Intelektinės nuosavybės veiksmų planas

2. PALANKIAI VERTINA Komisijos intelektinės nuosavybės veiksmų planą ir jame paskelbtas iniciatyvas dėl geresnės intelektinės nuosavybės apsaugos, veiksmingo intelektinės nuosavybės naudojimo ir diegimo skatinimo, lengvesnės prieigos prie turto, kuriam taikoma intelektinės nuosavybės apsauga, ir dalijimosi juo, kovos su intelektinės nuosavybės teisių pažeidimais ir veiklos vienodomis sąlygomis pasauliniu lygmeniu;
3. RAGINA Komisiją teikti pirmenybę tam, kad atitinkami pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų būtų pateikti laiku, įskaitant – kuo greičiau – pasiūlymą dėl ES teisės aktų dėl pramoninio dizaino peržiūros ir modernizavimo, kad jie taptų prieinamesni, ypač MVĮ; LAUKIA pažangos įgyvendinant veiksmų plane paskelbtą su teisėkūra nesusijusią darbotvarkę, įskaitant būsimą ES kovos su klastojimu priemonių rinkinį ir darbą dirbtinio intelekto, dalijimosi duomenimis ir geresnės autorių teisių infrastruktūros srityse;

Intelektinės nuosavybės vaidmuo padedant kovoti su COVID-19 pandemija

4. SUPRASDAMA, kad COVID-19 pandemija padarė ir toliau daro didelį poveikį pasaulio ekonomikai, ir pripažindama, kad reikėjo ir reikia imtis skubių priemonių MTP remti ir vakcinų gamybos pajėgumams didinti, kad ES galėtų atkurti savo pasaulinį konkurencingumą, o jos ekonomika vėl pradėtų augti artimiausiu metu;
5. PABRĖŽDAMA, kad net krizės laikotarpiu inovacijos ir kūrybiškumas Sąjungoje nenutrūko ir kad intelektinės nuosavybės sistema pasirodė esanti ir turėtų išlikti inovacijų, konkurencingumo, ekonomikos augimo ir darnaus vystymosi varomąja jėga, taip pat itin svarbia bendradarbiavimui ir žinių bei technologijų perdavimui palankia sistema;
6. LAIKYDAMASI NUOMONĖS, kad glaudus visų atitinkamų viešojo ir privačiojo sektorių subjektų bendradarbiavimas, prireikus grindžiamas savanoriškais sprendimais dėl dalijimosi intelektine nuosavybe, praktine patirtimi ir duomenimis, yra perspektyvus būdas įveikti galimus iššūkius ir sparčiai didinti gamybos pajėgumus ir pasiūlą visame pasaulyje, taip pat užtikrinti prieigą prie COVID-19 diagnozavimui, gydymui ir prevencijai skirtų itin svarbių produktų, įskaitant vakcinas;

7. ATSIŽVELGDAMA Į TAI, kad Sąjunga aktyviai dalyvauja išsamiaame dialoge Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) ir kitų tarptautinių forumų kontekste, kad išnagrinėtų, kaip veiksmingi ir pragmatiški metodai, pavyzdžiui, patentų telkimas, licencijavimo iniciatyvos ir dalijimosi žiniomis / vakcinomis platformos, gali geriausiai padėti už prieinamą kainą ir vienodomis sąlygomis naudotis COVID-19 vaistais, diagnostikos priemonėmis, vakcinomis ir gydymo būdais, siekiant užtikrinti tvirtą, greitą ir visuotinį atsaką į pandemiją; ATSIŽVELGDAMA į tai, kad Sąjunga taip pat yra pasirengusi aptarti kitas priemones, įskaitant Sutarties dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba (TRIPS sutarties) 31 ir 31a straipsniuose numatytas lankstumo priemones;
8. PRIPAŽINDAMA, kad pandemija taip pat paveikė intelektinės nuosavybės tarnybų darbą; ATSIŽVELGDAMA į tai, kad intelektinės nuosavybės tarnybos prisitaikė prie šio iššūkio, visų pirma skatindamos internetines ir bepopieres procedūras, taip užtikrindamos intelektinės nuosavybės sistemos naudotojų ir intelektinės nuosavybės tarnybų darbuotojų saugą ir sklandų veikimą Europos Sąjungoje inovacijų labui;
9. PALANKIAI VERTINA Komisijos taikomas su COVID susijusias paramos priemones, kuriomis sudaromos sąlygos sukurti patikimą, tvirtą ir subalansuotą intelektinės nuosavybės sistemą, grindžiamą žaliuoju ir skaitmeniniu pagrindu, kuria bus prisidėta prie tvaresnės ekonomikos;
10. LAUKIA tolesnių svarstymų dėl galimų intelektinės nuosavybės priemonių ir geresnio bendro koordinavimo galimybių siekiant įveikti tarpvalstybines krizes; PRIPAŽŪSTA Komisijos pasirengimą, atsižvelgiant į COVID-19 vakcinų pramoninės gamybos masto didinimo darbo grupės darbą, teikti paramą visais galimais su intelektine nuosavybe susijusiais klausimais;
11. PRIMINDAMA, kad ES yra pagrindinė vakcinų eksportuotoja visame pasaulyje (pusė visos Sąjungos produkcijos eksportuojama į kitas pasaulio šalis) ir yra viena iš pagrindinių priemonės COVAX finansinių rėmėjų, PABRĖŽIA, kad reikia didinti pasaulinę paramą priemonei COVAX, ir RAGINA visas vakcinas gaminančias šalis leisti eksportuoti ir vengti bet kokių priemonių, kurios trikdytų tiekimo grandines, tokiu būdu aktyviai prisidedant prie pasaulinių pastangų didinti pasiūlą visame pasaulyje;

MVĮ ir jų ekonominis atsigavimas

12. SUPRASDAMA, kad dėl blogėjančios epidemiologinės padėties buvo priimta daug ribojamųjų priemonių siekiant užkirsti kelią pandemijai ir į ją reaguoti;
13. LAIKYDAMASI NUOMONĖS, kad reikia skubiai parengti ir įgyvendinti naujas priemones, skirtas padėti MVĮ padengti jų veiklos išlaidas, įskaitant priemones, susijusias su jų intelektinės nuosavybės teisių apsauga ir valdymu, siekiant sušvelninti neigiamą poveikį jų bendrai finansinei padėčiai;
14. PRIPAŽĮSTA dėl dabartinės krizės padidėjusius sunkumus ir neišvengiamas pasekmes ekonominės veiklos vykdytojams, ypač MVĮ, visų pirma kiek tai susiję su verslo strategijų, skirtų jų konkurencingumui stiprinti ir ekonomikos augimui spartinti, nustatymu;
15. PABRĖŽIA, kad intelektinės nuosavybės teisių ir komercinių paslapčių apsauga ir valorizacija yra vienas iš esminių MVĮ konkurencingumo, inovacijų, vertės kūrimo ir tvarumo užtikrinimo veiksmų;
16. PRIPAŽĮSTA, kad mokslinių tyrimų infrastruktūros suteikia pridėtinės vertės, kai tuo pačiu metu naudojamos mokslinių tyrimų ir technologinėms taikmenoms – sričiai, kurioje intelektinė nuosavybė yra labai svarbi bendradarbiavimo su bendrovėmis, ypač MVĮ, srityje, taip atskleidžiant inovacinį potencialą, siekiant ES platesnio masto strateginių prioritetų;
17. PRITARIA Intelektinės nuosavybės veiksmų plane pateiktam vertinimui, kad daug MVĮ ir tyrėjų dar neišnaudoja visų intelektinės nuosavybės apsaugos ir jos valorizacijos teikiamų galimybių, ir todėl RAGINA imtis tolesnių veiksmų siekiant skatinti veiksmingą intelektinės nuosavybės naudojimą ir įgyvendinimą MVĮ;

18. todėl PALANKIAI VERTINA tai, kad Komisija ir Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (EUIPO) pradėjo ir įgyvendina MVĮ rėmimo fondą, kuris teikia finansavimą konsultacijoms intelektinės nuosavybės vaidmens klausimu MVĮ verslo strategijos kontekste, taip pat prekių ženklų ir pramoninio dizaino registracijai nacionalinio, regioninio ir ES lygmens intelektinės nuosavybės sistemose; MANO, kad būtų naudinga šią paramą ateityje teikti patentų atžvilgiu;
19. PRIPAŽIŠTA, kad EUIPO ir nacionalinių bei regioninių intelektinės nuosavybės tarnybų darbas Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tinkle (EUIPN) bus itin svarbus siekiant, kad ši nauja iniciatyva būtų sėkminga, visų pirma bendradarbiaujant su bendromis verslo rėmimo priemonėmis, pavyzdžiui, Europos įmonių tinklu, klasterių iniciatyvomis ir kitais, su intelektine nuosavybe susijusiais paramos tinklais, pavyzdžiui, patentinės informacijos centrais;
20. PRAŠO Komisijos plėtoti ir stiprinti bendradarbiavimą su EUIPN ir įvairiais su intelektine nuosavybe susijusiais paramos tinklais ir paslaugų teikėjais, siekiant užtikrinti MVĮ skirtų esamų ir būsimų intelektinės nuosavybės rėmimo priemonių visose ES valstybėse narėse nuoseklumą ir papildomumą, kad būtų apimtos visos intelektinės nuosavybės teisės, tokiu būdu skatinant smulkiųjų įmonių konkurencingumą, inovacijas ir patekimą į užsienio rinkas;

Žaliosios ir skaitmeninės technologijos

21. LAIKYDAMASI NUOMONĖS, kad tvariai ateičiai, kuri daugiau vilčių teikia naujam kartui, užtikrinti reikalinga efektyvi ir veiksminga mokslu ir verslu grindžiama intelektinės nuosavybės ir inovacijų tarpusavio sąveika;
22. PRIPAŽIŠTA, kad reikia rengti debatus apie tai, jog yra svarbu apsaugoti novatoriškus sprendimus žaliųjų ir skaitmeninių technologijų srityse kaip ekonomikos augimo ir šiuolaikinės visuomenės darnaus vystymosi priemonę;

23. PRIPAŽĮSTA, kad intelektinės nuosavybės teisės yra itin svarbi paskata kuriant ir platinant tvarias ir aplinką tausojančias technologijas, laikantis 2019 m. JT klimato kaitos konferencijos išvadų, kurios paskatino šalis ir verslo organizacijas laikytis socialiniu ir aplinkosaugos požiūriu atsakingesnio požiūrio, taip pat intelektinės nuosavybės teises naudoti kaip bendradarbiavimu grindžiamų dalijimosi technologijomis strategijų kūrimo priemonę;
24. PABRĖŽDAMA žaliosios ir skaitmeninės sričių svarbą ekonomikos atsigavimui ir bendrovių, įskaitant MVĮ, plėtrai, visų pirma pasitelkiant žaliąsias ir skaitmenines technologijas ir atvirąją inovaciją kaip strategiją, kurios yra įtrauktos į Intelektinės nuosavybės veiksmų planą;
25. AKCENTUOJA, kad ES reikia kuo labiau pasinaudoti savo puikiais mokslinių tyrimų ir inovacijų srities veiklos rezultatais, siekiant remti ES ekonomikos žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, be kita ko, efektyviai panaudojant pažangią intelektinės nuosavybės apsaugą ir valdymą taikant veiksmingus mechanizmus dalijimosi intelektine nuosavybe ir technologijų perdavimo tikslais;
26. LAIKOSI NUOMONĖS, kad reikia skubiai užtikrinti, kad intelektinė nuosavybė išliktų skaitmeninę ir žaliąją pertvarkas įgalinančiu veiksmu, pripažindama, kad atspari, produktyvi ir tvari ES tam turėtų skirti didelį dėmesį;
27. RAGINA Komisiją ir valstybes nares taikyti kuo daugiau paskatų, kad būtų išnaudotas kūrybiškumo ir inovacijų potencialas žaliosiose ir skaitmeninėse technologijose visoje ES;

Intelektinės nuosavybės teisių užtikrinimas

28. PALANKIAI VERTINA viešojo ir privačiojo sektorių dedamas pastangas kovoti su intelektinės nuosavybės teisių pažeidimais realiame gyvenime ir internete ir šios problemos augimo tendencijas pasukti priešinga linkme, tokiu būdu pasisakydama už tai, kad akivaizdžiai reikia intensyvinti pastangas, ir atkreipdama dėmesį į tai, kokią svarbų vaidmenį naujos technologijos gali atlikti, kad būtų įgyvendinti šioje srityje siekiami tikslai;

29. MANO, kad kova su intelektinės nuosavybės teisių pažeidimais būtinai turi apimti veiksmingą esamos teisinės sistemos taikymą, ir PABRĖŽIA teisėsaugos institucijų tinkamų pajėgumų kovojant su intelektinės nuosavybės teisių pažeidimais svarbą;
30. siekiant padėti užtikrinti, kad būtų galima imtis veiksmingesnių kovos su intelektinės nuosavybės teisių pažeidimais priemonių, MANO, kad būtina skatinti svarstymus apie intelektinės nuosavybės teisių baudžiamųjų pažeidimų, visų pirma klastojimo ir piratavimo, prevenciją ir kovą su jais, taip pat jų ryšį su tarptautiniais ekonominiais ir finansiniais nusikaltimais dėl organizuotų nusikalstamų grupių dalyvavimo, įskaitant galimą poreikį įvertinti esamus teisinius valstybių narių baudžiamosios teisės sistemų skirtumus, galimas baudžiamosios teisės ir baudžiamojo persekiojimo spragas ir teises bei praktines tarpvalstybinio bendradarbiavimo ES kliūtis;
31. PALANKIAI VERTINA Komisijos pateiktą „Ataskaitą dėl Susitarimo memorandumo dėl suklastotų prekių pardavimo internetu veikimo“⁸; ATKREIPDAMA DĖMESĮ į tai, kad pasirašiusios šalys susitarimo memorandumą laiko vertinga keitimosi informacija bei gerosios praktikos pavyzdžiais ir veiksmingo teisių turėtojų ir interneto platformų bendradarbiavimo užtikrinimo priemone. Kadangi prekių klastojimo mastas elektroninėse prekyvietėse tebėra nepriimtinais didelis, LAIKOSI NUOMONĖS, kad šias pastangas labai sustiprins Skaitmeninių paslaugų aktas ir būsimas ES kovos su klastojimu priemonių rinkinys;
32. MANO, jog būtina, kad ES siektų kuo labiau sumažinti esamą pažeidžiamumą, įvertindama poreikį modernizuoti esamą teisinę sistemą, taip užtikrindama pažangų ir strateginį intelektinės nuosavybės naudojimą ir veiksmingą kovą su intelektinės nuosavybės teisių pažeidimais;
33. PABRĖŽIA, kad svarbu į visų atitinkamų Sąjungos politikos sričių prioritetus įtraukti kovą su intelektinės nuosavybės teisių pažeidimais, įskaitant klastojimą ir piratavimą;

⁸ Dok. 10189/20.

Patentai

34. PAKARTOJA, kad vertina naudingas diskusijas Europos patentų organizacijos administracinėje taryboje, įskaitant jos Patentų teisės komitetą, dėl iš esmės biologinių augalų ar gyvūnų išvedimo procesų ir produktų, gautų taikant tokius procesus, patentabilumo, siekiant, remiantis įrodymais pagrįstu požiūriu, geriau suprasti Direktyvą 98/44/EB dėl teisinės biotechnologinių išradimų apsaugos ir atitinkamas Europos patentų konvencijos nuostatas; PALANKIAI VERTINA Europos patentų tarnybos (EPT) pradėtą patentų išdavimo praktikos stebėsenos ir ataskaitų teikimo procesą pagal 2020 m. gegužės 14 d. EPT išplėstinės apeliacinės kolegijos nuomonę G 3/19;
35. PRIMINDAMA, kad papildomos apsaugos liudijimų tikslas – kompensuoti novatoriams už tai, kad dėl laiko, reikalingo privalomiems klinikiniais tyrimams ir rinkodaros leidimo gavimo procedūroms atlikti, prarandama veiksminga patentinė apsauga, taip skatinant inovacijas Sąjungoje ir padedant užkirsti kelią tam, kad šios pramonės šakos paliktų Sąjungą;
36. ATSIŽVELGDAMA į tai, kad papildomos apsaugos liudijimų apsauga teikiama nacionaliniu lygmeniu ir dėl to ES viduje gali būti priimami skirtingi sprendimai ir atitinkamai paraleliai vykti teismo procesai, o tai gali lemti neveiksmingumą, teisinį netikrumą ir aiškumo bei nuspėjamumo trūkumą ES;
37. PRIPAŽIŠTA, kad svarbu tęsti darbą siekiant sukurti nuoseklesnę sistemą ir, atsižvelgiant į tai, išnagrinėti tolesnius ir labiau suderintus sprendimus, kaip įveikti esamas kliūtis; PALANKIAI VERTINA Intelektinės nuosavybės veiksmų plane nustatytas pastangas tobulinti papildomos apsaugos liudijimų sistemą.